

SPOREN VAN HERALDIEK IN EN OM BORNE

Onder bovenstaande werktitel is een der redactieleden bezig met de voorbereiding van een boek over familiewapens en wapens van overheden en instituten e.d. die allen iets met Borne te maken hebben. Het is de bedoeling dat het boek een goede afspiegeling zal zijn van alle wapens die door de verschillende wapendragers, van vroeger tot heden, werden en worden gedragen.

Het boek zal waarschijnlijk de volgende opzet krijgen. Na een inleiding en een hoofdstuk over het gebruik van heraldiek in Borne, zal van elk wapen een beschrijving worden gegeven. Ook alle extra's zoals helmteken, dekkleden en andere relevante gegevens zullen, voor zover beschikbaar, worden vermeld. De beschrijvingen worden in de hoofdstukken alfabetisch gegroepeerd in groepjes van 20 stuks. Daarbij wordt verwezen naar de afbeeldingen van de wapenschilden op de betreffende wapenkaart, waarop steeds 20 wapenschilden zijn afgebeeld. In een toelichting zal de band van de wapendrager met Borne worden aangegeven. Dit kan een stukje geschiedenis zijn, maar ook de eenvoudige mededeling dat de betreffende wapendrager vanaf een bepaald jaar inwoner van Borne is of is geweest. Verder wordt bij elke wapenbeschrijving een literatuurverwijzing gevoegd naar een voor het wapen of de toelichting belangrijke bron.

De hoofdstukken zullen worden afgewisseld met een thans nog zichtbaar spoor van heraldiek in de gemeente Borne. Een literatuurlijst met algemene werken over heraldiek ontbreekt natuurlijk niet. Ook een verklarende woordenlijst zal worden toegevoegd evenals een alfabetische inhoudsopgave van de behandelde wapens met (geslachts-)namen en een verwijzing naar de beschrijvingen en de wapenkaarten.

Hiernaast een verkleind voorbeeld van een pagina van de wapenbeschrijvingen. Hieronder een verkleind detail van een wapenkaart.

Wapenbeschrijvingen I

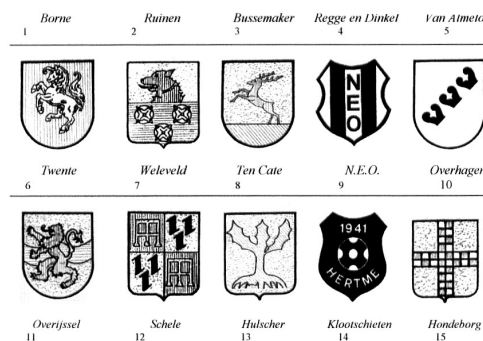
Hambroick, Van
Wapenbeschrijving: Doorsneden van goud op azuur. Over alles heen een blauw gekroonde klimmende leeuw van keel. Een halfaanzijende helm, een kroon met drie bladeren en twee paalen. Helmteken: Een uitkomende klimmende leeuw van keel. Dekkleden: Keel en goud.
Afbeelding: Kaart 1, No. 17.
Toelichting: Oude adel uit het graafschap Meurs. Bij besluit d.d. 28 aug. 1814 werd W.H. van Hambroick tot Weleveld benoemd in de Ridderchap van Overijssel. Joost Lambert Hambroick tot Arentshorst († 1748) was, na onregelmatigheden bij een eerdere verkoop, in 1719 eigenaar geworden van de havezathe Weleveld. Mogelijk heeft het feit dat zijn moeder stamde uit het geslacht Van Welvelde, een rol gespeeld bij de aankoop van het goed. Een aankoop die pas in 1752 definitief werd afgehandeld. Vanaf 1726 is het huis Weleveld reeds bewoond geweest door "mademoiselle Maria Jacoba Chalus". Joost is gehuwd geweest met Mechteld Anna Bentinck van Diepenheim die hem drie zonen schonk. Zeger Eusebius en Lambert Joost lieten het goed aan hun broer Robert Hendrik van Hambroick. De Van Hambroicks hebben veel aan de havezathe veranderd.
 Bron: Jhr. A.J. Gevers c.s., *De Havezaten in Twente en hun bewoners*, Zwolle 1995, pag. 106.

Hondeborg
Wapenbeschrijving: In goud beladen met een zilver-keel geschaakt kruis van 30 blokjes.
Afbeelding: Kaart 1, No. 15.
Toelichting: Het geslacht Van den Hondeborg wordt gedurende een periode in de 13^e en 14^e eeuw genoemd en soms in verband gebracht met de Hondeborg in Zenderen. Of ze er daadwerkelijk gewoond hebben is tot nu toe niet uit schriftelijke bronnen gebleken. Waarschijnlijk is dat echter wel zo.
 Bron: Wapenkaart met *Wapens der Hoog-Edele en Ridderlijke stammen in het Landt van Overijssel*, Amsterdam 1633.

Hulscher
Wapenbeschrijving: In goud een uitgeerukte hulstboom met aan de stam en in plaats van takken, drie grote hulstbladeren naast elkaar, alles van sinopel.
Kaart: 1, No. 13.
Toelichting: De edelman Berend van Hulscher was vanaf 1340 in het bezit van de Hof te Delden. Diens dochter Margaretha was gehuwd met Herman van Twickelo die het huis Eijsink van zijn schoonvader kocht waaruit het huis Twickel is voortgekomen. Veel weten we niet over de Hulschers, maar vermoed wordt dat ze van oorsprong afkomstig zijn van de Hondeborg bij Zenderen. De Hulschers waren overigens verwant aan de bewoners van het huis Almelo.
 Bron: J.B. Rietstap, *De wapens van den tegenwoordigen en den vroegeren Nederlandschen Adel*, Groningen 1890, pag. 347.

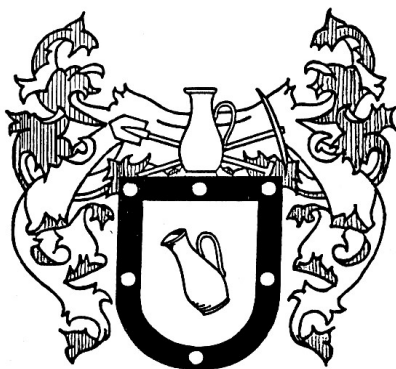
Klootschieten Hertme
Wapenbeschrijving: Ingesnoerd schild met afgeschuinde bovenhoeken en naar onder gekromde bovenrand in sabel, boven beladen met het jaartal 1941 in wit, in het midden een gestileerde klood bestaande uit een cirkel met aan de binnenzijde gekwartierde uitgestulpte halve cirkels en in het hart een even grote hele cirkel in wit, onder het kwart cirkelvormige geplaatste woord Hertme in schreefloze hoofdletters eveneens in wit.

SPOREN VAN HERALDIEK - 12 -

De voorbereiding van dit boek is al enkele jaren gaande. Daarbij is gebleken dat vooral wapens van niet-adellijke personen vaak moeilijk zijn te vinden. De oorzaak daarvan is dat in Nederland registratie van geslachtswapens niet verplicht is. (Iedereen kan trouwens ook nu nog een familiewapen gaan voeren, als het maar origineel is en niet gelijk aan het wapen van een ander). Om deze reden wordt Uw medewerking gevraagd. Heeft U een familiewapen of kent U iemand die er een heeft, zou U dat dan willen opgeven aan Frits van Capelleveen. Hij wil in dat geval graag een afspraak met U maken voor een gesprekje. U kunt hem bereiken op telefoonnummer 074 266 22 97. Ook familiewapens uit de vrouwelijke lijnen van inwoners van onze gemeente komen in aanmerking voor een plaatsje in dit boek. Het zal overigens nog wel eind 2006 of nog iets later worden voor het boek persklaar zal zijn. Mocht u een bijdrage kunnen leveren wacht dan echter niet te lang omdat dit de uitgave slechts zou vertragen.

F.J. van Capelleveen.

VELNER

Familiewapen van de familie Velner te Borne. Hennie Velner vervulde van 1976 tot 1987 het voorzitterschap van onze vereniging.

VAN DE BESTUURSTAFEL

Nieuwe leden

In het tweede halfjaar van 2005 mochten wij weer een aantal nieuwe leden verwelkomen. Per saldo is het ledenaantal daardoor, per 1 december 2005, op 313 gekomen.

De nieuwe leden zijn: Hr. en Mw. J. Zandvoort, Hr. G. Leliefeld, Hr. J. Leliefeld, Mw. M. Bosman en Hr. B. Jager, allen uit Borne. Wij hopen dat ook deze nieuwe leden zich binnen de vereniging thuis zullen voelen.

Mocht u als lezer nog mensen kennen in uw naaste omgeving die interesse hebben in de geschiedenis van onze leefomgeving en in het doen en laten van de mensen die hier vroeger woonden, laat ons dat dan weten. Een folder met informatie over onze vereniging is bij het secretariaat verkrijgbaar samen met een inschrijvingsformulier voor aanmelding als lid.

Boekenfonds

Voor het reeds in 2003 ingestelde boekenfonds heeft het bestuur per oktober 2005 nadere regels vastgesteld. Het fonds is o.a. bedoeld om grote schommelingen in het normale uitga-